

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/407/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817204869
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7817204869.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slobodníka a sudcov JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Andreja Šalatu v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému E. A., U. XX.XX.XXXX, R. O. XX, XXX XX O., v konaní o zaplatenie sumy 5 839,90 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava čk. 6Csp/86/2017-47 z 18.júla 2017

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozhodol tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 5 606,97 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5 606,97 € od 01.04.2017 do zaplatenia, náhradu trov konania vo výške 85,36 %, podľa pomeru úspechu vo veci, všetko v mesačných splátkach po 50 € mesačne, splatných od mesiaca nasledujúceho po mesiaci v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť, vždy do konca toho ktorého mesiaca až do úplného zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením ktorejkoľvek splátky. V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu zamietol.

Vychádzal z toho, že žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 5 839,90 € istiny spolu s úrokom vo výške 207,44 €, s úrokom z omeškania vo výške 2,31 €, úrokom vo výške 10,90 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 5 839,90 € od 01.04.2017 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 5 839,90 € od 01.04.2017 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne z nezaplatených úrokov vo výške 207,44 € od 01.04.2017 do zaplatenia, nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 4,62 € a náhradu trov konania vo výške zaplateného súdneho poplatku a že žalobca poukázal na skutočnosť, že dňa 27.07.2016 uzavrel so žalovaným Úverovú zmluvu č.XXXXXX (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 6 000 €.

Súd citoval § 1 ods.2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 9, § 11 cit.zákona a § 52 O.z. a dôvodil, že zdôraznil aj tú skutočnosť, že v období po vydaní rozsudku Súdneho dvora Európskej únie sp. zn. C-42/15 vo veci Home Credit Slovakia a.s. proti L. R., bol zvažovaný rozsah aplikácie záverov uvedeného rozsudku v porovnaní s vnútroštátnou úpravou, a to Zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Výklad obsiahnutý v rozsudku SD EU bol v určitom období (po vydaní rozsudku SD) aplikovaný v rozhodovacej činnosti súdov vo veciach vyplývajúcich zo spotrebiteľských záväzkových vzťahov. Po prehodnotení účinnosti a aplikovateľnosti uvedeného výkladu pre rozhodovanie vo veciach podľa právnej úpravy platnej v Slovenskej republike, bolo konštatované, že Súdny dvor Európskej únie vykladá výlučne právo Európskej únie a ako taký nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. Súdny dvor Európskej únie a v označenej veci poskytol výlučne výklad Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.apríla 2008 o

zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS. Nevyjadroval sa k výkladu zákona o spotrebiteľských úveroch. Súdom aplikované ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch (§ 9 ods. 2 písm.f/ a § 9 ods. 2 písm.k/) sú odlišné od ustanovení smernice č. 2008/48/ES (článok 10, ods. 2 písm. c), článok 10, ods. 2 písm. h/) a nakoľko súd aplikoval vnútroštátny zákon o spotrebiteľských úveroch, a nie Smernicu č. 2008/48/ES, výklad dotknutých ustanovení smernice Súdnym dvorom EÚ vo veci C-42/15 nemá vplyv na rozhodovacie činnosť v spore. Vzhľadom na existenciu ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ (C-152/84, C-91/92, C-397/01) na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami, v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúceho v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti sa ako také nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci, v danom spore dodávateľ proti spotrebiteľovi. Z uvedených dôvodov v predmetnom spore rozsudok Súdneho dvora Európskej únie číslo C-42/15, nemá vplyv na právne posúdenie veci vnútroštátnym súdom.

Súd dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa v súlade s citovaným ustanovením § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúročný a bez poplatkov, nakoľko v Zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 27.07.2016 chýba, resp. obsahuje chybné náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) a l) zákona o spotrebiteľských úveroch.

Pri úrokoch z omeškania súd dospel k záveru, že uplatnené úroky vo výške 5,00 % ročne nepresahujú zákonom dovolený úrok z omeškania, keďže k prvému dňu omeškania bol v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne. Súd dospel k záveru, že žalovaný sa dostal do omeškania so splatením celého úveru dňa 01.04.2017, po dni kedy došlo k zosplateniu úveru, a preto súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy istiny, na ktorú má žalobca podľa záverov súdu nárok, tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Súd povolil v zmysle ustanovenia § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku s použitím princípu v znení čl. 6 Civilného sporového poriadku, vzhľadom na nepriaznivú sociálnu situáciu žalovaného, zaplatať dlhu v dlhšej lehote. Lehota bola predĺžená súdom, povolením plnenia dlhu v mesačných splátkach v sume, ktorú súd v zmysle preukázaných pomerov žalovaného, považuje za plniteľnú. Pri rozhodovaní o splátkach súd zobral do úvahy okolnosti prípadu, z ktorých je zrejmé, že vzhľadom na pomery žalovaného, je splnenie uloženej povinnosti v lehote do troch dní objektívne nemožné. Z toho dôvodu súd určil výšku mesačnej splátky v sume 50,00 €, splatnosť jednotlivých splátok, v danom prípade do konca každého kalendárneho mesiaca, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Splácanie splátok v lehote splatnosti a v určenej výške súd povolil pod podmienkou, že v prípade ak sa žalovaná dostane do omeškania s plnením čo i len jednej splátky, stáva sa splatným celé plnenie jednorázovo.

Výrok o náhrade trov konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého: (1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo; § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku podľa ktorého: Ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane, v spojení s ustanovením § 262 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku: (1) O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Žalobca bol v konaní úspešný na 92,68 % a žalovaný bol úspešný na 7,32 %. Pomerná náhrada podľa úspechu vo veci patrí žalobcovi vo výške 85,36 %.

2. V podanom odvolaní žalobca navrhol, aby vo výroku, ktorým bola v prevyšujúcej časti žaloba zamietnutá, bol zmenený rozsudok podľa § 388 CSP a vyhodené jeho žalobe v plnom rozsahu, žalovaný je mu povinný zaplatiť dlh v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žiadal priznať náhradu trov konania ako aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

Okrem iného v odvolaní namietal Článok 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica“) v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že: - zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči.

Z uvedeného vyplýva, že náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch nemusia byť nevyhnutne uvedené v samotnom texte úverovej zmluvy, ale časť z nich môže byť obsiahnutá aj v obchodných podmienkach (ďalej aj ako „VOP alebo OP“) alebo sadzobníku, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy.

Žalobca poukazuje aj na aktuálnu judikatúru, konkrétne na uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 12Co/149/2016-60 zo dňa 15.2.2017, ktorým zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietavej časti, keď okresný súd konštatoval, že spotrebiteľský úver musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, inak sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Odvolací súd upriamil pozornosť na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/2015 Home Credit Slovakia, a.s. c/a L. R., kde podľa čl. 10 ods. 2 písm. h/ Smernice č. 2008/48 zmluva o spotrebiteľských úveroch sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátum týchto splátok. Ďalej čl. 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice č. 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Podľa rozsudku Súdneho dvora sa jasne stanovuje, že nie je podmienkou presne uviesť, koľko zo splátky úveru sa započítava na vrátenie istiny a na príslušenstvo pohľadávky, pričom nemusí byť uvedený dátum každej splátky, ak splatnosť splátky bez ťažkostí je možné identifikovať spotrebiteľom.

Rovnako rozhodol aj Krajský súd v Trenčíne uzneseniami č.k. 6Co/68/2017-46 zo dňa 28.2.2017 a č.k. 6Co/84/2017-57 zo dňa 28.3.2017, ktorými tiež poukázal na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/2015 Home Credit Slovakia, a.s. c/a L.Á. R.. Súd vyslovil názor, že úverová zmluva obsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom nebolo povinnosťou veriteľa, vzhľadom na to, že si strany dojednali fixné anuitné splátky, obsahujúce ako splátku istiny, tak aj splátku úrokov, špecifikovať v zmluve samostatne údaj o výške, počte a termínoch splátok úrokov resp. pripájať k zmluve amortizačnú tabuľku. Záver okresného súdu, že sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov výlučne v dôsledku absencie tohto jediného údaju, nie je opodstatnený a dôvodný.

Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení 14Co/454/2016-66 zo dňa 10.7.2017 uviedol, že znenie zákona o náležitostiach úverovej zmluvy bolo súdmi interpretované prísnejšie v porovnaní so smernicou EP a R č. 48/2008, ktorá hovorí len o povinnosti uvádzať výšku, počet a frekvenciu splátok. V tomto smere súd poukázal na rozsudok Súdneho dvora RÚ C-42/15, z ktorého vyplýva, že smernica neustanovuje výpis vo forme amortizačnej tabuľky ako obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom súdny dvor konštatoval, že s ohľadom na úplnú harmonizáciu, ktorú smernica č. 48/2008 predstavuje, smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť uviesť do zmluvy iné náležitosti než tie, ktoré vymenúva čl.2 ods.2 smernice. Súd SR pri výklade ustanovení právnych predpisov, platných na území SR, sú povinné aplikovať eurokonformný výklad. Námietku žalobcu, že právny názor súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu, že podľa názoru súdu v zmluve chýba údaj podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., treba z hľadiska nutnosti eurokonformného výkladu súdmi SR považovať za dôvodnú.

Podľa žalobcu je nesporné, že zmluva obsahuje údaje o výške, počte a termínoch anuitnej splátky v bode 1.2. V tabuľke zmluvy sa prehľadne a zrozumiteľne nachádzajú tieto údaje, a tak žiadny spotrebiteľ nemôže mať pochybnosti o tom, v akej výške a kedy bude poskytnutý úver splácať.

Podľa názoru žalobcu účelom a cieľom zákona č. 129/2010 Z.z. v časti týkajúcej sa dotknutej náležitosti nebola tá skutočnosť, aby bol spotrebiteľ informovaný v číselnom vyjadrení o tom, čo sa zo splátky započítava na istinu, úrok, úrok z omeškania a poplatky. V dôvodovej správe k § 9 ods. 2 písm. k) dotknutého zákona zákonodarcu uviedol, že spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti zo zmluvy. Zo zmluvy je zrozumiteľne jasné, splátka vo výške 94,42 € pozostáva z poplatku za poistenie vo výške 2,31 €, z úroku 10,9% ročne (t.j. 0,908% mesačne), je pochopiteľné, že zvyšok tvorí istina. Uvedené mohol žalobca poskytnúť žalovanému aj v takom vyjadrení, aby niektoré z týchto údajov neboli uvedené v percentuálnom vyjadrení, avšak kedykoľvek bol ochotný poskytnúť ich v písomnej forme na základe žiadosti žalovaného a bezplatne. Žalovaný takú žiadosť žalobcovi neadresoval, ale namiesto toho si svoj záväzok nesplnil, vedomý si toho, že žalobca mu poskytol úver vo výške 6 000 €. Žalovaný nespochybnil poskytnutie úveru. Žalovaný sám, dobrovoľne vstúpil do zmluvného vzťahu so žalobcom a podpísal zmluvu, z ktorej nepochybne a zrozumiteľne vyplývalo, čo má žalobcovi vrátiť (celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť), kedy má tak urobiť (splatnosť splátky), v akej výške (splatnosť mesačnej splátky) a ako dlho má tak robiť (splatnosť úveru). Bol zrozumiteľne informovaný o svojich povinnostiach v bode 1.2. zmluvy. Nebola porušená žiadna zásada občianskoprávných vzťahov.

NBS uvádza, že vo svetle rozsudku vo veci C-42/15, že nemožno podľa smernice 2008/48 v rámci náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere týkajúcej sa údajov o výške, počte a termíne splátok osobitne ku každej položke - istine, úroku, poplatkom v zmluve o spotrebiteľskom úvere žiadať presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, čo fakticky predstavuje požiadavku na rozpis splátok po častiach (t.j.

istina - úrok - poplatky). Pokiaľ zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 9 ods. 2 písm./I hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, bude NBS pri vybavovaní podaní spotrebiteľov, výkone dohľadu a vedení prvostupňových konaní uplatňovať výklad, v zmysle ktorého sa týmto neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky. NBS ďalej uvádza, že ani dôvodová správa k predmetnému ustanoveniu zákona o spotrebiteľských úveroch nenaznačuje, že by zákonodarca mal uvedeným ustanovením v úmysle sprísniť požiadavku zakotvenú v smernici 2008/48, keď uvádza: „spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky) vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere“.

K názoru súdu prvej inštancie, že v úverovej zmluve je uvedený nesprávny údaj o RPMN, žalobca uvádza nasledovné:

Súd svoje tvrdenie o nesprávne uvedenej RPMN v zmluve podložil výpočtom na internetovej stránke ekonomika.sme.sk, podľa ktorého bola RPMN 11,63% a nie 13,32%, ako bolo uvedené v zmluve. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 129/2010 z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy sa ale RPMN vypočíta podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2 tohto zákona. Z odôvodnenia len vzhľadom na uvedenie názvu internetovej stránky nie je zrejmé, či súd použil výpočet RPMN stanovený zákonom, a teda, či RPMN uvedená v zmluve, je skutočne nesprávna.

Žalobca poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 8Co/135/2017-86 zo dňa 25.5.2017, ktorým súd rozhodnutie súdu prvej inštancie o určení lehoty na plnenie zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi prisúdené nároky do 90 dní od právoplatnosti rozhodnutia, a to z dôvodu, že žalovaný v konaní neprodukoval dôkazné prostriedky o svojej finančnej situácii, teda objektívne nepreukázal svoje príjmové a majetkové pomery a nepreukázal tak ani dôvod povolenia zákonom prípustných splátok. Preto odvolací súd žalovanému plnenie v splátkach nepovolil, umožnil mu len dlhšiu lehotu na plnenie. Uvedené rozhodnutie pripájam v prílohe.

Žalobca si na to dovoľuje poznamenať, že posúdenie finančných možností žalovaného pre účely úhrady dlžnej pohľadávky by malo byť súčasťou aktivít v procese prípadného núteného výkonu súdneho rozhodnutia, kedy dôjde jednak k dôslednému zisteniu majetku žalovaného a jednak k voľbe najvhodnejšieho spôsobu výkonu rozhodnutia. Pritom pre posúdenie vymožitelnosti pohľadávky a voľbu vhodného spôsobu jej vymoženia nebude rozhodujúci iba tvrdená situácia žalovaného, ale jeho celkové majetkové pomery.

Okrem iného uviedol, že nesúhlasí povoliť splátky v rozsahu 50 € mesačne, lebo sú v rozpore so zákonom, priznaním splátok dokonca môže žalovaný splácať v nižšej výške ako mal splátky po 94,42 € mesačne podľa zmluvy, pri splácaní porušil svoje povinnosti práve žalovaný splácať úver a nie žalobca. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 24Co/322/2016 z 1.3.2017, lebo v zásade podľa § 160 ods.1 O.s.p. (teraz § 232 CSP) pri uloženej povinnosti súdom je zásadne paričná lehota 3 dni, okolnosti tohto prípadu by umožňovali určite aj dlhšiu lehotu. Výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného a v konaní neprejavená snaha o plnenie záväzku to neumožňuje. Vyhovením žiadosti žalovaného zaplatiť priznanú pohľadávku žalobcu by bolo zjavne nespravodlivé a istina sa bude splácať až 8 rokov. Okrem iného poukázal aj na iné rozsudky krajských súdov a to tak Krajského súdu v Žiline a ďalej krajských súdov bývalého západoslovenského kraja, Krajského súdu v Trnave ako aj v Nitre (napr. 8Co/135/2017), ktoré už rozhodovali v prospech odvolateľa aj v odvolacom konaní.

3. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP - Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1, 2 CSP a zistil, že sú splnené podmienky na potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP) rozsudku, a preto ho potvrdil ako vecne správny.

4. Žalovanými uplatnený odvolací dôvod § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. zodpovedá § 365 ods. 1 písm. b) CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.) spočíva v tom, že vady konania postihujú chybný postup súdu prvej inštancie pri dokazovaní, nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania), chybné poučovanie účastníkov a ďalšie nedostatky v jeho činnosti, ku ktorým došlo v priebehu konania alebo v súvislosti s rozhodovaním, pričom spôsobilým odvolacím dôvodom nie sú samy o sebe (bez ďalšieho), ale len vtedy, ak sú dôsledkom takého porušovania predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vada konania, ktorá môže mať vplyv na správnosť rozhodnutia, v konkrétnom

prípade nemusí mať za následok vecne nesprávne rozhodnutie a odvolací súd tu posudzuje otázku, či by obsah výroku rozhodnutia bol iný, keby k vade konania nedošlo. Typickou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci je také porušenie práv účastníka konania, v dôsledku ktorého mu bola odňatá možnosť konať pred súdom [napr. nedostatok vyznenia účastníka o pojednávaní súdu (vrátane oneskoreného predvolania či vyznenia), v dôsledku ktorého bol účastník vylúčený z prednesu, z práva vyjadriť sa k dokazovaniu a p., neposkytnutie odvolateľovi poučenia o povinnosti tvrdenia (§ 157 ods. 2 CSP) ale aj (v čase rozhodovania súdu § 100 ods. 1 O. s. p. (teraz § 171 ods. 1 CSP) alebo poučenia o dôkaznej povinnosti (§ 132 ods. 1 CSP), aj keď to bolo podľa stavu konania potrebné, rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania (§ 177 ods. 2 CSP), i keď pre to neboli splnené podmienky]. Vadnosť konania môže účastník preukazovať nielen na základe skutkového a dôkazného stavu, ktorý tu bol v konaní pred súdom, ale tiež s prihliadnutím na skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli pred súdom uplatnené [§ 205a ods. 1 písm. b) O. s. p.]. Vadou konania (dôkazného) je i okolnosť, že pri vykonávaní dokazovania nebolo postupované v súlade s príslušnými ust. CSP (predtým O. s. p.), napr. osoba, ktorá mala byť vyslúchaná ako svedok, bola vyslúchnutá ako účastník konania, svedok nebol o svojich povinnostiach riadne poučený, listinný dôkaz bol vykonaný v rozpore s § 204 CSP a p.. Procesným postupom alebo aj rozhodnutím súdu došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu CSP.

5. Podľa čl. 46 ods. 1 úst. zák. 460/1992 Zb. (ďalej len Ústava SR) každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

6. Podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy SR všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

7. Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Podľa čl. 6 ods. 1, 2 CSP strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

9. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že právo na spravodlivý proces je bezprostredne spojené s ústavným právom zakotveným v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a tak ako citované ústavné práva ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (viď Uznesenie ÚS SR sp. zn. II.ÚS 4/1994 z 19.1.1994, I. ÚS 50/04). Tieto ústavné práva sa premietajú aj v čl. 6 ods. 1, 2 CSP, ktorým sa zakotvuje princíp rovnosti, ktorý garantuje rovnaké postavenie účastníkov v konaní. Pod rovnakým postavením treba rozumieť také procesné práva účastníkov, ktoré zabezpečia spravodlivý súdny proces.

10. Pod spravodlivým súdnym procesom treba rozumieť povinnosť súdu zabezpečiť rovnosť zbraní, t.j. možnosť uplatnenia práv, teda možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, zúčastniť sa na procesných úkonoch, možnosť oboznámiť sa s obsahom spisu a pod.

11. K naplneniu tohto odvolacieho dôvodu dôjde, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. K neprávym procesným postupom možno zaradiť aj taký procesný postup alebo aj rozhodnutie súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu CSP ale aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie (obsiahnutého v základnom práve na súdnu ochranu) podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru (napr. III. ÚS/209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS/260/06, III. ÚS/153/07).

12. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

13. Z cit. ust. vyplýva, že súd prvej inštancie je povinný v odôvodnení uviesť, ktoré skutočnosti (skutkové zistenia) boli dokazovaním, zhodnými tvrdeniami účastníkov alebo iným zák. predpísaným spôsobom - podľa jeho názoru - preukázané a ktoré nie, príp. tiež, ktoré z nich sú pre rozhodnutie veci bezvýznamné. Pri každej jednotlivej, preukázanej i nepreukázanej, skutočnosti (skutkovom zistení) musí stručne a jasne uviesť, ako k tomuto záveru dospel, teda z akých dôkazov - podľa jeho názoru - záver vyplýva, ako tieto dôkazy podľa § 191 - 194 CSP hodnotil, a to najmä vtedy, ak šlo o dôkazy protichodné, a prečo nevyhovel všetkým návrhom účastníkov na vykonanie dôkazov, pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutkového stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a p. a uviesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach (skutkových zisteniach) neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jednotlivé preukázané skutočnosti (skutkové zistenia) je potrebné premietnuť do záverov o skutkovom stave veci (do tzv. skutkovej vety), ktorý stručne a výstižne vyjadruje skutkový stav veci (§ 215 CSP) a ktorý je rozhodujúci pre právne posúdenie. Posúdením veci po právnej stránke treba pritom rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá. Prakticky nepreskúmateľný je preto rozsudok, v ktorom nie sú vysvetlené prípadné rozpory medzi konkrétnymi dôkazmi, na základe ktorých sa to ktoré skutkové zistenie robí.

14. Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane judikoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces (konanie) podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (uverejnenej pod č. 460/92 Zb., v znení neskorších ústavných zákonov), Čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (úst. zák. č. 23/91 Zb.) a Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného oznámením č. 209/92 Zb. a č. 102/99 Z. z.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Pre účastníka konania, v ktorom bolo vydané nepreskúmateľné rozhodnutie to znamená odňatie jeho možnosti konať pred súdom, lebo mu neumožňuje - ak s rozhodnutím nie je spokojný - efektívne využitie jeho procesného práva na napadnutie rozhodnutia súdu odvolaním (§ 355 CSP), t. j. aby mohol odvolanie odôvodniť z hľadiska § 365 ods. 1 CSP, lebo ak rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody, resp. obsahuje iba nedostatočné dôvody, v takom prípade strana sporu objektívne nemá ani možnosť posúdiť správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia (postupu súdu) a teda ani sa kvalifikovane rozhodnúť, ktorým odvolacím dôvodom má odvolanie odôvodniť, aby bol v odvolacom konaní úspešný.

15. Napadnutý rozsudok zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 220 ods. 2 CSP a zásadám súdnej praxe a je preskúmateľný.

16. Žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d) O. s. p., ktorému zodpovedá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP a sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán

sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vplyvujúcim z § 191 - § 194 CSP.

17. Uplatnený odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. zodpovedá § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci [§365 ods. 1 písm. h)] je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil.

18. Nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (por. napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010).

19. Odvolací súd k výstižným dôvodom uvedeným v rozsudku súdu prvej inštancie dodáva, že treba súhlasiť so žalovaným, že opakované námietky, s ktorými sa vyporiadal súd prvej inštancie, boli predmetom prvoinštančného konania, ktoré uviedol žalobca.

20. Odvolací súd dospel k záveru, že nie je potrebné doplniť dokazovanie vo veci, v procese preskúmania rozsudku súdu prvej inštancie, tak prvoinštančné ako aj odvolacie konanie predstavuje jeden celok a zo skutkového stavu ak dospeje k záveru súd prvej inštancie, že nie je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, mal vychádzať z toho odvolací súd.

21. K výstižným dôvodom uvedeným v rozsudku je treba uviesť, že podľa názoru odvolacieho súdu vychádzali iné krajské sudy v SR, ktoré boli predložené v tomto konaní žalobcom z inej skutkovej situácie (napr. uznesenie 6Co/68/2017 zo dňa 28.2.2017 KS v Trenčíne). V tomto rozhodnutí bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie, t.j. OS Nové Mesto nad Váhom ešte z roku 2016 a to preto, že nemožno považovať úver za bezúročný a bez poplatkov, lebo sa s týmto nestotožnil krajský súd, keďže anuitná splátka podľa príslušnej zmluvy (rozumej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu v inom konaní) bola 36,92 €. Zo všeobecných obchodných podmienok žalobcu podľa čl. 5 bod 3 VOP nevyplýva, že by spolu s dojednaným poplatkom za správu úverového účtu boli neprimerané v neprospech spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené v tomto rozhodnutí bol prijatý právny záver, že žalobcom poskytnutý úver je úročný a s poplatkami (nebolo povinnosťou veriteľa, lebo strany si dojednali fixné anuitné splátky obsahujúce ako splátku istiny tak i splátku úrokov, ďalej špecifikovať v zmluve samostatný údaj o výške, počte a termínoch splátok úrokov a pripájať ďalej amortizačnú tabuľku obsahujúcu taký údaj) a súd prvej inštancie ďalej sa mal zaoberať tým, že nárok na doteraz bližšie nešpecifikované úroky vo výške 181,91 €, ďalej úroky z omeškania vo výške 63,77 € a poplatky 75 € majú byť priznané veriteľovi, t.j. žalobcovi pri zohľadnení § 11 ods.1 písm.a/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, samozrejme pri súčasnom zohľadnení úhrad žalovaného.

22. „Preto aj z hľadiska účinkov rozsudku C-42/15 (Home Credit Slovakia, a.s. c/a L. R.), je treba uviesť, že pri výklade Smernice Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľských úveroch citovaný rozsudok aplikoval Smernicu č. 2008/48/ES (článok 10 ods.2 písm.c/, ods.2 písm.h/, ale tento výklad nemá vplyv na spor, resp. na výklad súdu prvej inštancie).

Napokon Smernica sama osebe nemôže zakladať nerovnovážny stav vo vzťahu ku spotrebiteľovi a podľa ustálenej súdnej praxe v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku Smernice (ustálená

judikatúra Súdneho dvora EÚ (C-152/84, C-397/01), lebo v spore s jednotlivcami (Faccini Dori, C-91/92, EU: C:1994:292); o.i. sa žiadne ustanovenie smernice zaručujúce ukladajúce povinnosti nemôže použiť medzi nimi (stoja medzi sebou výhradne dodávateľ a spotrebiteľ), a preto rozsudok C-42/15 nemá vplyv na právne posúdenie sporu vnútroštátnym súdom“. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (§ 387 CSP).

23. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že je treba žalobcovi priznať úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy istiny, na ktorú má žalobca nárok a zároveň zákonné a spravodlivé je rozhodnutie podľa § 232 ods.3 CSP s použitím princípu znenia čl. 6 CSP, lebo pre nepriaznivú sociálnu situáciu žalovaného, čo zisťoval súd prvej inštancie, môže on zaplatiť dlh v dlhšej lehote, avšak táto lehota aj keď bola predĺžená súdom povolením plnenia dlhu v mesačných splátkach, je pomerne plniteľná, vonkoncom nie je neprimeraná aj podľa názoru odvolacieho súdu. Výška mesačnej splátky v sume 50 € v súčasnej dobe a sociálnej situácii žalovaného neohrozí majetkovú sféru žalobcu a ani predĺžená lehota na splácanie uvedených splátok po 50 € z hľadiska súčasného vývinu na trhu s nebankovými, ale aj bankovými úvermi, vrátane žalobcovými úvermi nie je neprimeraná.

24. Odvolací súd zásadne zaujíma stanovisko, že aj pri tomto úvere neboli dodržané rovnaké podmienky tak pre žalobcu ako aj žalovaného a ide nepochybne o spotrebiteľský úver a spotrebiteľská strana z hľadiska ochrany spotrebiteľa v následných spotrebiteľských sporoch nesmie byť znevýhodňovaná a zneistená (žalovaný je zamestnaný v spoločnosti AC Group Slovakia, s.r.o. a má 3 ďalšie úvery, v Tatrabanke, Poštovej banke a VÚB banke).

25. Odvolací súd potvrdil napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie, t.j. ktorým bola žaloba zamietnutá v prevyšujúcej časti a vo výroku o náhrade trov konania a o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 CSP, pretože žalovaný bol úspešný v odvolacom konaní, ale žiadne trovy mu nevznikli a žalobca bol neúspešný.

27. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.